

Úvod–Usnesením zastupitelstva obce Patokryje č.1/6 ze dne 24.2.2012 byla vedením kroniky pověřena Ivana Řeháková. Nová kronika byla započata ročním zápisem za období roku 2011. Dále byl připojen jednoduchý retrospektivní zápis obsahující skutečnosti, které bylo možné dohledat za období od roku 1957, kdy bylo vedení kroniky přerušeno. Předchozí svazky kroniky, za období let 1935 – 1938, kdy historii obce zpracovával pan Vítězslav Ilich , a za období let 1938 –1957, kdy kroniku vedl pan Václav Baxa starší, jsou uloženy v okresním státním archivu v Mostě.

Životopis kronikáře – usnesením zastupitelstva č.1/6 ze dne 24.2.2012 jsem byla pověřena vedením kroniky. Jmenuji se Ivana Řeháková, narodila jsem se v roce 1961 a v Patokryjích č.p. 88 bydlím od začátku roku 1996. Tento dům koupili moji rodiče na podzim roku 1994 od původních vlastníků manželů Frenzlových. Do Patokryjí jsem se s celou rodinou přestěhovala z Mostu na přelomu roku 1995 a 1996 po smrti mého otce. Pracuji jako ředitelka Katastrálního pracoviště Louny. Ráda svým dílem přispěji k zachování historie této obce.

Popis obce– Patokryje jsou menší obcí vzdálenou asi 5 kilometrů od okresního města Mostu v Ústeckém kraji, o zeměpisných souřadnicích 50°30'0.514"N, 13°42'18.559"E v nadmořské výšce zhruba 220 metrů na úpatí Českého středohoří. Rozloha celého katastrálního území je 262,8713 hektarů, ve vsi je 151 domů s čísly popisnými a podél řeky Srpiny se táhne rozsáhlá zahrádkářská kolonie s rekreačními chatami. Po pravé ruce u silnice ze směru od Mostu nelze přehlédnout velký rybník, který je domovem labutí a cílem mnoha rybářů. Hlavní silnice ve směru z Mostu na Lužice, která je zároveň cyklistickou trasou, dělí obec na dvě části a navazují na ni tři ulice. V obci je zaveden vodovod, plyn, pouliční osvětlení a dešťová kanalizace. Čistička odpadních vod pod jižním svahem svádí splaškovou kanalizaci z části obce od okálů.

Podle údajů Českého statistického úřadu bylo v obci k 1.1.2011 hlášeno k trvalému pobytu 403 obyvatel, z toho je 192 mužů a 211 žen.

Většina obyvatel je zaměstnána v Mostě a okolí, část je nezaměstnaných. Děti docházejí do základní a mateřské školy v Obrnicích nebo dojíždějí do Mostu.

Podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů je v obci evidováno 151 budov s těmito čísly popisnými:

Sčítací obvod:	Sčítací komisař:	Průkaz č.:	Telefon:	Platnost od
420003	Pyskatá Ladislava	00-11-96739	476139231	03.03.2011
Seznam čísel popisných:				
1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 154, 155, 156, 157				

Obecní úřad sídlí v opraveném domě č.p.35 na návsi, ve kterém se nachází zároveň 4 obecní byty a knihovna. Na návsi se nachází také budova hostince U Maďara. Hostinec je po stavební stránce v nevalném stavu a nájemci se často střídají. V přízemí hostince funguje obchod s potravinami, jehož dlouholetým nájemcem je pan Tran Van Thang, který úspěšně zajišťuje základní zásobování obce. Dalším místem pro setkání obyvatel je dům č.p.75, kde se nachází hospoda U Křížku, pojmenovaná podle starého smírčího kříže umístěného v podezdívce plotu domu. Ze starších budov se kromě rodinných domů zachovala tvrz s hospodářským dvorem, která nyní slouží jako zázemí pro chov koní. Nejbližší mateřská a základní škola je v Obrnicích, kde je také pobočka pošty a ordinace lékaře.

Předseda Poslanecké sněmovny Lubomír Zaorálek rozhodnutím č.17 ze dne 18.března 2003 udělil obci Patokryje nový znak a prapor. Znak má tvar červeno–zlato–modře dvakrát polceného štítu. Vpravo nahoře stříbrná chmelová šišťice, uprostřed pod sebou tři nohy po kotník palcem kosmo dolů přirozené barvy, s modrým krytem paty upevněným přes nárt, prostřední kryt s modrou tříhrotou ostruhou. Vlevo nahoře zlatý vinný hrozen. Prapor tvoří tři svislé pruhy, červený, žlutý a modrý. Ve žlutém pruhu noha po kotník palcem k dolnímu cípu, s modrým krytem paty s tříhrotou ostruhou upevněným přes nárt. Heraldický návrh vytvořil Martin Tomášek. Chmelová šišťice a hrozen vína symbolizují odedávna zemědělský ráz obce, noha s krytem paty pak odkazuje na původ názvu Patokryje.

Nejstarší dochovaná písemná zpráva o Patokryjích pochází z roku 1342 (viz. Historický lexikon obcí České republiky), i když datum je trochu sporné. Podle nalezeného žárového hrobu v roce 1929 se dá předpokládat, že osídlení v této lokalitě je už od kultury lužické (knovízské). Historici hledají původ názvu obce ve zdejším rodu vladyků z Patokryjí, kteří si ve vsi vybudovali patrně ve 14. stol. obrannou tvrz („ukrývali paty“). Tvrz stávala na mírném návrší nad potokem Srpinou na jižním okraji obce. Dnes je tento prostor zastavěn obytnými a hospodářskými objekty. V 15. stol. ve vsi sídlil rod z Duban, až do 17. stol. se v obci vystřídalo několik šlechtických rodů. Posledním držitelem tvrze byl Bernard Elsnic z Elsnic, kterému byl jeho majetek posmrtně konfiskován za jeho účast ve stavovském povstání. Patokryje připadly Lobkovicům, kteří ves připojili administrativně k Bílině. Pod ní setrvaly až do zrušení poddanství v roce 1848, kdy byly začleněny pod Želenice. Roku 1907 se staly samostatnou obcí. Patokryje, které jsou dnes chudé na památky, se měly v minulosti čím chlubit. V polovině 18. stol. zde vyrostla barokní kaple sv. Jana Nepomuckého, o sto let dříve kostel a fara. Kostel byl ale roku 1860 zbourán. Obec byla v minulosti vystavena tvrdým zkouškám přírody. Jsou k dispozici záznamy, podle kterých opakovaně v průběhu 16. až 19. stol. řádila v okolí obce silná vichřice, která pokaždé úplně zničila úrodu. Obec byla zkoušena také po skončení třicetileté války roku 1648, kdy propuštění žoldáci tvořili tlupy a drancovali venkovská sídla. Patokryje však vždy prokazovaly dostatečnou vitalitu svým vztahem k půdě. V minulosti zde stály chmelnice a vinice.

V Patokryjích se začal na počátku 20. stol. rozvíjet spolkový život, vznikl zde Sbor dobrovolných hasičů, Sbor stráže Svobody, Bezkonfesní skupina Svornost. Zaměření obyvatel obce výrazně poznamenala výstavba železnice, v nedalekých Obrnicích je železniční křižovatka, a proto až 90% tvořili železniční zaměstnanci. V závěru okupace, podle kroniky, zde padlo 34 vojáků Rudé armády, kterým byl po válce vystavěn pomník. Po okupaci pohraničí v roce 1938 byla česká část obyvatelstva odsunuta do vnitrozemí, po válce podobný osud poznamenal místní Němce, kteří byli vysídleni ve dvou etapách do Německa. V první se jednalo asi o stovku osob, v druhé pak 144 osob.

V roce 1946 obec postihla povodeň, která strhla zdejší most přes řeku Srpinu, jenž byl ale neprodleně obnoven. V roce 1950 zde vznikl divadelní soubor Jirásek. Šest let na to postihla ves další přírodní katastrofa. V pondělí 27. srpna 1956 po 19. hodině se obcí přehnala větrná smršť, která poničila mnoho stavení.

V podezdívce plotu u domu č.p. 75 se dosud nachází středověký smírčí kříž. Skutečný význam většiny smírčích křížů je zahalen rouškou minulosti. V podstatě šlo o jakési vykoupění z hříchu. Člověk, který jinému ublížil, vytesal a nechal usadit smírčí kříž – ten měl symbolizovat snahu o odpuštění za hřích, kterého se dopustil. Tyto akty měly usmířit pozůstalé a vraha a měly očistit duši vraha před bohem. Na patokryjském kříži je zobrazena rytina kalichu s hostií.

Retrospektivní zápis – poslední kronikářský zápis byl proveden panem Václavem Baxou st. v červnu roku 1957, kdy se po volbách stal předsedou národního výboru pan Otakar Pavlata. Za jeho působení byl v roce 1972 vybudován místní rozhlas, osázeny živé keře podél komunikace, postavila se požární zbrojnice a hřiště. Hřiště vzniklo v místě močálu u rybníka, který byl zavezen zeminou z výstavby sídliště v Obrnicích. Patronem obce byl v té době podnik RICO Most, podnik vyrábějící vaty a podobné hygienické potřeby. V roce 1981 vyrostla v Patokryjích řada jednogeneračních okálů, která byla o rok později doplněna o okály dvougenerační. Jednalo se o domy zaměstnanců ČSD. V osmdesátých letech proběhlo v katastrálním území Patokryje nové mapování, při kterém byly prošetřeny vlastnické hranice a k 15.12.1988 byla vyhlášena platnost nových katastrálních map. V roce 1989 byla dokončena výstavba hostince U Maďara, ve kterém se nacházela i prodejna. Na stavbě se podílelo 22 občanů v rámci akce Z a brigáda socialistické práce ze závodu Báňské stavby Most. V té době bydlelo v Patokryjích cca 300 lidí. Pan Pavlata stál v čele obce až do voleb po sametové revoluci v roce 1990, kdy se starostou stal pan Bedřich Fischer. V obci se začaly stavět rodinné domky ve směru k okálům a na jižním svahu pod okály, kde vytvořily novou ulici. Do obce se nastěhovali mladí lidé a přibýlo i množství dětí. V roce 1995

proběhla plynofikace obce. O rozvody plynu až k hranici soukromých pozemků se postarala obec, domovní přípojky si zajistili majitelé domů sami. Plynové topení je ekologicky šetrnější a odstranilo hlavní znečištění ovzduší vznikající ze spalování špatného uhlí. V roce 1996 bylo zrušeno nadzemní elektrické vedení, které hyzdilo obec, a kabely byly uloženy pod povrch. V roce 1998 byla z hygienických důvodů uzavřena stará hospoda U Čendy s velkým sálem, který zažil mnohé veselice. Mnoho pamětníků s ním má spjato vzpomínky na mládí.

Po třech volebních obdobích vystřídal po volbách v roce 2002 pana Fischera pan Josef Koblik. V letech 2002-2003 se rozšířila budova obecního úřadu o vysunutou přístavbu. V následující době se opět začalo stavět a zastavěná část obce se protáhla až na úpatí svahu pod vodárnou. Na hlavní silnici z Mostu do Lužic byl vybudován chodník ze zámkové dlažby a přechody pro chodce. Na pouliční lampy byl namontován nový bezdrátový rozhlas. Paní Dita Medřická upravila rodinný domek č.p. 75 na útulnou hospůdku s názvem U Křížku. Název odkazuje na středověký smírčí kříž, který se dochoval zabudovaný v podezdívce plotu u domu. V roce 2003 byl obci udělen nový znak a prapor.

Ohledně divadelního souboru Jirásek, založeného v roce 1950, se podařilo ve státním okresním archivu zjistit pouze informaci, že v roce 1960 oslavil 10.výročí vzniku I. divadelním festivalem, v jehož rámci byla uspořádána i výstavka a byli oceněni nejobětavější členové. V roce 1961 soubor nastudoval Ostrovského komedii Nemá kocour pořád posvícení, se kterou uspořádali i zájezdová představení na Táborsku. Patronem souboru byl podnik Severočeské keramické závody. K době a důvodům ukončení činnosti divadelního souboru se bohužel nepodařilo nic dohledat.